

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет романської філології і перекладу
Кафедра іспанської і новогрецької філології та перекладу

Допущено до захисту

«__» _____ року

Завідувач кафедри

_____ *Олена ЗАЛЕСНОВА*

КУРСОВА РОБОТА

з філології на тему:

«Класи та способи утворення термінології»

Студентки групи Млі 05-21

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.051 Романські мови і літератури
(переклад включно), перша – іспанська

Освітня програма Іспанська мова і література, друга
іноземна мова, переклад

Орехової Лілії Миколаївни

Науковий керівник:

канд. філол. наук, доцент Олена ЗАЛЕСНОВА

Чотирибальна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Члени комісії:

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Київ 2024

АНОТАЦІЯ

У сучасному світі термінологія, як розділ лексикології, відіграє ключову роль у багатьох аспектах суспільного життя та науково-технічного прогресу. Термінологія дозволяє стандартизувати та уніфікувати способи комунікації в різних галузях, що полегшує розуміння та обмін інформацією між фахівцями. Вона створює основу для ефективної співпраці та розвитку науки, технологій, медицини та інших сфер.

Уряди та міжнародні організації активно використовують термінологію для розробки стандартів та правил, що регулюють використання мови у різних сферах, наприклад, у законодавстві, освіті та державному управлінні.

Саме тому, для доведення важливості такої дисципліни як термінологія, у першому розділі даної роботи ми розглянули основні теоретичні знання, які стосуються функцій, тенденцій сучасної термінології, проблем її перекладу, а також класифікацію та способи утворення нових термінів.

У другому розділі було проаналізовано різні терміни медичної, технічної та літературної сфер для перевірки отриманих знань на практиці.

Ключові слова: термінознавство, термінологія, терміносистема, класифікація, термінотворення, функції, переклад.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1	6
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА ЇЇ ВЛАСТИВОСТЕЙ	6
<i>1.1. Що таке термінологія, етимологія поняття</i>	6
<i>1.2. Функції термінології</i>	8
<i>1.3. Актуальні тенденції в термінології</i>	9
<i>1.4. Проблема перекладу термінології</i>	11
<i>1.5. Типи і класи термінології</i>	13
<i>1.6. Способи утворення термінології</i>	17
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	19
РОЗДІЛ 2	20
ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНІВ В РІЗНИХ СФЕРАХ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	20
<i>2.1. Медичні терміни</i>	20
<i>2.2. Технічні терміни</i>	24
<i>2.3. Літературні терміни</i>	26
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	30
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33

ВСТУП

На сьогодні термінологія є одним із ключових інструментів в спілкуванні між людьми в усіх сферах нашого життя, починаючи від науки та технологій і закінчуючи бізнесом та мистецтвом. Важливість термінології полягає в тому, що вона допомагає уніфікувати та стандартизувати мовлення, забезпечуючи зрозумілість та однозначність спілкування між фахівцями у різних галузях. Термінологія також існує в нашому повсякденному житті: ми використовуємо її в розмовах з друзями, чуємо по телебаченню та знаходимо в книгах різних жанрів.

Розвиток термінології в сучасному світі постійно здійснюється через наукові дослідження, технологічний прогрес, взаємодію міжнародних спільнот та розвиток нових галузей. Тому саме завдяки стрімкому розвитку всіх сфер людського життя, термінологія як розділ лексикології кожного дня збагачується та змінюється внаслідок появи нових термінів на позначення різних винаходів, предметів, явищ, ситуацій тощо. Важливо постійно вдосконалювати та адаптувати термінологію до сучасних потреб, що дозволить зберігати її актуальність та ефективність у спілкуванні.

Ця робота є **актуальною**, оскільки термінологія є невичерпним джерелом збагачення словникового складу будь-якої мови.

Об'єктом нашого дослідження є таке поняття як «термінологія».

Мета нашої роботи – розкрити феномен термінології та пояснити її роль в лінгвістичній науці та сучасному світі.

Дане дослідження націлене на виконання наступних **завдань**:

- 1) дослідити та узагальнити теоретичні знання про поняття «термінологія» в мовознавстві;
- 2) проаналізувати класи та способи утворення іспанської термінології;
- 3) проаналізувати термінологію на прикладі іспанських термінів з різних сфер людської діяльності.

За теоретичні основи дослідження брались праці різних вчених, що вже досліджували дане питання термінології та узагальнили всю важливу інформацію.

Основними **методами дослідження** є: історичний, пояснювальний та описовий методи.

Дана робота складається зі вступу, двох розділів з висновками до кожного з них, висновку до всієї роботи та двох списків використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА ЇЇ ВЛАСТИВОСТЕЙ

1.1. Що таке термінологія, етимологія поняття

Протягом тривалого часу термінознавство розглядали як прикладну науку, на відміну від його теперішнього статусу окремої дисципліни. Воно постало на ґрунті практичної діяльності, що потребувала формулювання спеціалізованої думки та вирішення проблеми розуміння змісту.

Термінознавство є міждисциплінарною галуззю з когнітивним, лінгвістичним та комунікативним підґрунтям. Термінознавство має на меті відбір спеціалізованих термінів для їх подальшого упорядкування і створення термінологічних ресурсів (баз даних, словників, глосаріїв) для швидкого доступу та зручного користування різними фахівцями, зокрема, спеціалістами з перекладу.

З погляду лінгвістики, терміни – це лексичні одиниці мови, що несуть спеціалізовану інформацію при їх вживанні у певних прагматичних та дискурсивних контекстах.

Розробка термінологічних глосаріїв та словників ведеться досить давно, тому можна зробити висновок, що термінологія як дисципліна сягає глибокого минулого. Більшість дослідників схиляються до думки, що термінологія бере свій початок у Стародавній Греції, де філософи та вчені використовували специфічні терміни для опису понять, які вони вивчали. Наприклад, праця грецького філософа Аристотеля містила спеціальний словник для опису типів організмів та їхніх характеристик.

Лікарі та богослови в середньовіччі використовували специфічні технічні терміни для опису хвороб, методів лікування та теологічних концепцій, таким чином описуючи складні поняття. В епоху Просвітництва термінологія стала науковою

дисципліною, було створено словники та енциклопедії, в яких збиралися специфічні терміни, що вживалися в різних галузях знань; це дозволило більш ефективно та чітко спілкуватися між фахівцями різних дисциплін.

«Серед науковців-термінологів існує загальний консенсус щодо того факту, що дисциплінарна природа термінології, як вона розуміється сьогодні, не була встановлена до 1930-х років із докторською дисертацією австрійського інженера Ойгена Вюстера, в якій методологічні принципи дисципліни базуються. Тепер термінологія, як відображення необхідності створення нових слів, така ж стара, як і саме людство» (Rodríguez Nadia & Schnell Bettina, 2005). Варто також згадати, наприклад, роботу, проведenu у 18 столітті Лавуазьє і Бертольдом в хімії, або Ліннеєм в ботаніці і зоології, з наміром встановити назви наукових понять, якими користувалися тодішні фахівці.

Як окреслила Марія Тереза Кабре у своїх працях, з точки зору хронології, історію термінології як наукової дисципліни можна розподілити на чотири основні періоди:

- перший період (1930-1960 рр.) характеризується започаткуванням методів термінологічної роботи, що мають на меті систематизацію термінів;
- другий період (1960-1975 рр.), етап структурування, коли розвиваються комп'ютерні технології та техніки документування. Виникають перші бази даних та починається міжнародна робота з організації термінології;
- третій період (1975-1985 рр.) має на меті поширення проєктів лінгвістичного планування, які включають термінологію. На цьому етапі висвітлюється роль, яку термінологія відіграє в процесі модернізації мови та суспільства, яке її використовує;
- і останній період експансії, який почався в 1985 році, коли розвиток і прогрес обчислювальної техніки полегшує роботу та обробку даних і викликає зміни в підготовці термінологічної роботи. Тепер термінологи мають інструменти та робочі ресурси, які більш адаптовані до їхніх потреб, простіші у використанні та ефективніші. Це слугує сполучною ланкою у міжнародному співробітництві в сфері лінгвістики.

Термінологія на сьогоднішній день – це дисципліна, яка постійно розвивається, так як з'являються нові слова та специфічні терміни в таких галузях, як технологія, наука та медицина. Також вона зосереджена на полегшенні спілкування між фахівцями та на вирішенні будь-якої проблеми, пов'язаної зі спеціалізованою комунікацією.

1.2. Функції термінології

Як і будь-яка інша галузь науки, термінологія виконує низку важливих функцій. Нижче наведені деякі з них:

- *когнітивна функція*: дана функція вивчає зв'язок термінології з документознавством, лінгвістичною інженерією та комп'ютерною лінгвістикою. Також дослідження у цій області можуть включати вивчення того, як різні терміни впливають на сприйняття та інтерпретацію інформації в політичних дебатах, наукових дослідженнях або медичній практиці. Також вивчається, як люди використовують терміни для конструювання світу навколо себе та взаємодії з іншими.
- *комунікативна функція*: завдяки термінології, фахівці певної галузі ефективно передають інформацію між собою, використовуючи уніфікацію та точні визначення понять, які застосовуються в спеціалізованих областях, щоб забезпечити чіткість і зрозумілість спілкування.

З іншого боку, згідно з Марією Терезою Кабре, термінологія, незалежно від її тематики та контексту, може виконувати дві наступні функції:

1. *Репрезентативна функція*. Виконуючи дану функцію, термінологія застосовується переважно в науково-технічних спеціальностях, обслуговуючи документознавство, лінгвістичну інженерію та комп'ютерну лінгвістику. Основна мета цієї функції - представлення конкретної області або предмета

дослідження шляхом розробки та використання специфічної лексики. Репрезентативна функція термінології є важливим інструментом для розвитку науки, передачі знань та спілкування в спеціалізованих галузях. Вона допомагає виявити особливості та характеристики предметів дослідження та упорядкувати цю інформацію для подальшого аналізу та розвитку.

2. *Функція передачі.* Завдяки даній функції, термінологія в основному служить безпосередній комунікації, посередництву у спілкуванні та мовному плануванню. Термінологія є ключовою частиною для фахівців, які без термінів не можуть ні висловити, ні повідомити свої знання. Термінологія також служить непрямій комунікації, більш відомій як лінгвістичне посередництво, яке здійснюється лінгвістичними консультантами, редакторами, перекладачами, а також журналістами та комунікаторами ЗМІ.

Саме тому, роль термінології в сучасному світі важко переоцінити, маючи на увазі ті важливі функції, які вона виконує в спілкуванні між спеціалістами різних галузей, сфер та країн.

1.3. Актуальні тенденції в термінології

«Термінологія пройшла шлях від вчення, контрольованого декількома центрами впливу та інтересів, обмежених певними практичними сферами, до дисципліни, що постійно розвивається, є цікавим полем для роздумів і є абсолютно необхідною у світі, де наукові та технічні знання демократизувалися з узагальненням освіти та наявністю засобів масової інформації, і, крім того, потреба в передачі спеціальних знань стає дедалі більшою» (Sabré, 1999, с. 7).

«Нині панорама термінології ускладнюється з різних причин, таких як наявність різноманітних джерел поширення; криза традиційної теорії термінології, яка не

відповідає поточним потребам, або її присутність в науковому, що сприяло більшій теоретичній рефлексії» (Cabré, 1999, с. 30)

Беручи до уваги вище наведені цитати Марії Терези Кабре, можемо стверджувати, що не дивлячись на стрімку появу нових термінів в зв'язку з розвитком технологій та нових реалій, ми маємо шукати нові способи конструювати та оновлювати термінологію, створюючи таким чином безперервний потік актуальної сучасної лексики, що запобігало б виникненню проблем нерозуміння термінів або складності їх перекладу.

Нижче наведено перелік нових термінів, які з'явилися відносно нещодавно, і які пов'язані з різноманітними темами сучасного суспільства:

1. Пандемія коронавірусу ввела в наше повсякдене спілкування такі нові терміни, як: *inmunidad colectiva, la variante, la dosis de refuerzo y la transmisión comunitaria.*

2. Бурхливий розвиток технологій зробив звичними для нас наступні слова: *inteligencia artificial, el aprendizaje automático, la realidad virtual y aumentada, la robótica y la automatización.*

3. Дискусії щодо питань гендеру та інклюзивності породили в свою чергу такі терміни, як: *género no binario, la igualdad de género y la inclusión financiera.*

4. Дослідження на тему фінансів та інвестицій призвело до появи таких понять, як: *el token, la cadena de bloques, la minería de criptomonedas y el intercambio descentralizado.*

Можемо також відмітити, що сучасна міжнародна робота по організації термінології зосереджена в основному навколо трьох осередків:

- Центральне та північноєвропейське осереддя, зосереджене на стандартизаційних потребах вчених і технологів. Найвідомішим представником є INFOTERM, міжнародний центр термінологічної документації у Відні, створений у 1971 році ЮНЕСКО в рамках програми UNISIST у співпраці з

Австрійським інститутом стандартизації. INFOTERM був центром розповсюдження праць і теорій Вюстера і поширив свій вплив переважно на країни Північної Європи та Африки, а також Китай, Японію та інші країни Азії.

- Вісь багатомовних державних і міжнародних організацій трансляційного характеру, представлене роботою, що виконується в офіційно багатомовних організаціях, таких як Організація Об'єднаних Націй або Європейське економічне співтовариство. У цій роботі також беруть участь лінгвістичні організації федерального уряду Канади, офіційно двомовної країни, яка відповідає за забезпечення дотримання мовних прав усіх її жителів.

- Осередок урядових установ країн, які здійснюють процес мовної нормалізації, вісь, фундаментально натхненна пропозиціями лінгвістичної політики Квебеку, яка почалася в сімдесятих роках з поштовхом до нормалізації французької мови.

Отже, ми бачимо, що наразі ведеться серйозна робота по впорядкуванню термінології в межах міжнародного співробітництва, що, безсумнівно, продовжуватиметься в майбутньому також.

1.4. Проблема перекладу термінології

«Переклад відіграє далеко не останню роль у розвитку мов. Бо це не лише намагання передати певну інформацію засобами іншої мови, але й випробовування можливостей мови перекладу, її здатності передавати думку, висловлену іншою мовою. І якщо у мові перекладу бракує необхідних лексичних одиниць, саме перекладачі першими намагаються створити відповідний лексичний еквівалент у мові перекладу, коли вони натрапляють на лакуни.

Особливо часто такі ситуації виникають при технічному перекладі. Бувають випадки, коли той чи інший термін, який дуже широко вживається в одній мові, ще не зареєстровано в іншій. Лакуна рано чи пізно заповниться, але завжди виникає питання, як саме, яким чином вона повинна заповнитися. Зараз науково-технічна термінологія створюється, як правило, організованим чином, за участю термінологічних комісій та інших організацій, на які покладено таке завдання» (Д'яков та ін., 2000, с. 17).

Дехто вважає, що переклад термінології не є складною річчю, але існування певних нюансів не може бути непоміченим.

Людині, яка не є фахівцем у галузі перекладу, на перший погляд може здатися, що переклад термінів є найпростішим для перекладача, адже не так вже й важко знайти правильне значення того чи іншого терміну у відповідному словнику, знаючи в той же час, що терміни є однозначними і перекладаються абсолютними еквівалентами, незалежно від сфери, в якій вони використовуються.

Тому, автор даної роботи вважає доцільним навести деякі проблематичні аспекти перекладу термінології:

- *неоднозначність та множинні значення*: багато термінів мають декілька значень або можуть використовуватися в різних контекстах. Вибір правильного перекладу в таких випадках може бути складним;
- *відсутність еквівалентів*: деякі спеціалізовані терміни мають унікальне значення або концепцію, яка не має прямого еквівалента в іншій мові. Це може викликати проблеми у точному перекладі;
- *культурні різниці*: певні терміни можуть бути зв'язані з конкретними культурними аспектами або історичними контекстами, що можуть бути складні для відтворення в перекладі;
- *ідіоматичні вирази*: деякі терміни мають ідіоматичне вживання або фразеологізми, які можуть бути важкі для перекладу без втрати значення;

- *терміни-компаунди*: складні терміни, які складаються з декількох слів, можуть бути важкі для перекладу, особливо якщо їх структура або семантика відрізняються від мови оригіналу до мови перекладу.

- *регіональні варіації*: мови можуть мати регіональні варіації в термінології, через що слово може означати щось інше в одному регіоні, ніж в іншому. Перекладач має знати про ці варіації та відповідно коригувати переклад.

Розв'язання цих проблем часто вимагає великої експертизи в обох мовах, глибокого розуміння специфіки галузі, в якій використовується термінологія, і досвіду в перекладі. З іншого боку, наведені зверху проблеми перекладу термінів можна уникнути, якщо залучити до роботи різноманітні ресурси, такі як словники, довідники та глосарії, а також постійно набувати знання в сфері або галузі, переклад в якій ви здійснюєте.

1.5. Типи і класи термінології

Терміни, з огляду на їхню форму, можна поділити на наступні групи:

1. за кількістю морфем, терміни можуть бути: прості «*auto*» і складні «*automóvil*»;
2. за видами морфем, можуть бути: похідні «*felicidad*» (походить від «*feliz*») або складені «*limpiarparabrisas* (*limpia* + *parabrisas*)»;
3. термінологічні синтагми/словосполучення: *teorema de Bayes*;
4. скорочення: *RITERM* (Іbero-американська термінологічна мережа);
5. акроніми: *informática* (*información automática*);
6. аббревіатури: *Sr.*, *vs.*;
7. скорочення: *tele*, *busca*, *móvil*.

Загалом, термінологію можна класифікувати різними способами та за різними критеріями. Єдиноприйнятої класифікації наразі не зафіксовано, через велику кількість варіантів її поділу на класи. Нижче наведені деякі популярні варіації:

- Загальна та спеціальна термінологія: загальна термінологія використовується у повсякденному житті та охоплює слова та терміни, які мають загальний характер і можуть бути зрозумілі людям з різних сфер. Це терміни, які використовуються в мові для описування загальних концепцій, предметів, явищ та процесів: *mesa, silla, libro, pelota*. Спеціальна термінологія, натомість, використовується у конкретних сферах знань, таких як наука, техніка, медицина, право, мистецтво тощо. Ці терміни мають конкретне значення і часто важливі для фахівців у відповідних галузях. Наприклад: *constitución, sentencia judicial, precedente, proyecto de ley*.

- Технічна та наукова термінологія: традиційно, технічна термінологія відноситься до термінів, що використовуються в промисловості та технології: *algoritmo de ordenación, máquina virtual, cifrado de datos*, тоді як наукова стосується термінів, що використовуються в науці та дослідженнях: *biodiversidad, ciclo del carbono, ecosistema*.

- Внутрішня та зовнішня спеціалізована термінологія: внутрішня використовується всередині конкретної організації, компанії або установи для забезпечення чіткого та зрозумілого спілкування між співробітниками чи членами (може включати деякий жаргон та інші конвенції), як от наприклад: *plan de estudios, reglamento interno, programa de formación*. Зовнішня в свою чергу застосовується у певній галузі або дисципліні, що може бути визнана та використовується кількома організаціями, компаніями або установами, або є загальною та визнаною на рівні професійної чи наукової спільноти відповідної галузі. Наприклад: *electrocardiograma, cirugía de bypass, síndrome de estrés postraumático*.

- Стандартна та нестандартна термінологія: термінологія може бути класифікована як стандартна та нестандартна в залежності від того, наскільки вона відповідає встановленим нормам, правилам та конвенціям у певній галузі або спільноті. Стандартна термінологія містить офіційно визнані терміни, встановлені та документовані, що використовуються у наукових працях: *hidrólisis, célula madre*. Нестандартна термінологія може містити жаргонізми, арготичні вирази, або нові та неофіційні терміни, які були введені недавно або не мають офіційного статусу в галузі, наприклад: *curro, anticovid*.

- Описова та нормативна термінологія: описова термінологія визначає, які терміни вживаються в певній мові чи галузі, а також як вони використовуються та інтерпретуються. Цей підхід описує фактичне використання мови, а не намагається накладати будь-які обмеження чи стандарти на терміни, орієнтуючись саме на реальні ситуації. Нормативна термінологія встановлює стандарти або правила для використання термінів у певній мові чи галузі і стосується способу використання слів відповідно до положення чи стандарту.

Згідно з класифікацією за принципом використання, терміни можуть поділятися на:

1. Технічні терміни – терміни, притаманні конкретній галузі/сфері, наприклад медицині або інженерії: *carga en la pared, armadura de hormigón, estructura de techo*.

2. Ділові терміни – терміни, що використовуються в сферах маркетингу, фінансів, бухгалтерського обліку і управління людськими ресурсами: *contrato, factura, ganancias*.

3. Юридичні терміни – використовуються в юридичній сфері, наприклад, цивільне право, кримінальне право та трудове право: *sentencia, delito, juicio*.

4. Культурні терміни – пов’язані з певною культурою чи субкультурою; терміни, що використовуються в музиці, кіно, моді чи спорті: *fiesta, folklore, patrimonio cultural*.

5. Наукові терміни – терміни, які використовуються в галузі науки, наприклад біології, фізики, хімії та геології: *agujero negro, galaxia, planeta*.

6. Літературні терміни, що застосовуються в літературі: *tema, verso, estilo, personaje*.

Також, термінологію можна класифікувати за походженням:

- латинське походження: значна кількість іспанської лексики має саме це походження, як от: *acción, libro, persona, vivo, liberar, nación*.

- грецьке походження: переважна частина термінів на позначення технічної та наукової лексики походить з Греції: *filosofía, fotografía, democracia, cine, psicología, teología, astrología*.

- арабське походження: через арабську присутність та її мовний вплив впродовж багатьох років, на теренах Іспанії виникли такі слова як: *almohada, alcohol, azúcar, aceite, ajedrez, jarabe, naranja*.

- англосаксонське походження: завдяки впливу англійської мови в сучасності, іспанська мова перейняла деяку термінологію: *club, golf, técnico, fútbol*.

- французьке походження: Франція теж мала певний мовний вплив протягом історії на землі Європи, в результаті чого, іспанська мова має такі терміни як: *restaurante, café, menú, cliché*.

Можна також додати класифікацію за ступенем спеціалізації, хоча вона трапляється рідше і не така відома як попередньо наведені групи термінів. Як зазначено в «Термінологія та переклад» Білозерської Л.П., якщо проаналізувати термінологію, вживану фахівцями певної галузі в наукових текстах, усному професійному мовленні, внесену до словників тощо, то виявиться, що частина термінів

використовується лише в цій галузі, а частина – в інших. Це свідчить про те, що терміни різні за ступенем спеціалізації свого значення. Саме тому, з огляду на дане твердження, ми можемо навести приклад такої класифікації:

- загальні терміни, що використовуються майже в усіх сферах, галузях та науках: *sistema, teoría, dispositivo*;
- проміжні терміни (міжпредметні, міждисциплінарні), що пов'язані між собою завдяки застосуванню в суміжних дисциплінах: *sonido, paradigma, energía*;
- спеціальні терміни, що мають вузьке та обмежене значення всередині певної сфери: *inversiones financieras, débito, inflación*.

Отже, з даного переліку класифікацій ми можемо зробити висновок, що єдиного правильного поділу термінології по групах не існує, так як він може характеризуватися різними аспектами: походженням, застосуванням, поширенням, формою, ступенем спеціалізації, структурою тощо. Без сумніву, в майбутньому виникнуть потреби нових класифікацій в зв'язку з щоденною появою нових термінів в різних мовах світу.

1.6. Способи утворення термінології

«При створенні нових термінів перед укладачами постає одна специфічна і, на перший погляд, не дуже суттєва проблема: як передати новий термін у рідній мові. Чи просто запозичити його з мови-джерела, переписавши його за правилами рідної орфографії або зберігши оригінальне написання, чи перекласти цей термін на рідну мову. А якщо перекласти, то яким чином — буквально (під кальку) чи описово. Ця проблема є досить серйозною, бо кожний новий термін, запроваджений у ту чи іншу галузеву терміносистему має бути вдалим, він повинен гармонійно вписатися у дану

терміносистему, бути евфонічним, здатним утворювати деривати тощо» (Гетьман & Орлова, 2010).

Найпоширенішими способами термінотворення вважаються:

1. Деривація (утворення похідних): процес утворення нових слів шляхом додавання афіксів (префіксів, суфіксів або інфіксів) до основи слова. Цей спосіб утворення слів дозволяє розширювати лексичний запас мови, створюючи нові слова на основі вже існуючих. Основою для деривації може бути як самостійне слово, так і інші мовні одиниці – корені, префікси, суфікси тощо, наприклад: *nación – nacionalidad, nacionalismo; cardio – cardiopatía*.

2. Композиція: це один з основних способів утворення нових слів у багатьох мовах, включаючи іспанську. У композиції два або більше самостійних слів об'єднуються, щоб створити нове слово з новим значенням: *lavaplatos (lavado + platos); librería (libre + ería); cuidacoches (cuida + coches)*;

3. Акроніми та аббревіатури: способи утворення нових термінів шляхом скорочення словосполучень або слів до перших літер кожного слова. Це допомагає економити час та простір у писемних текстах та полегшує запам'ятовування та використання термінів. Акроніми часто використовуються як назви організацій, установ або програм і часто пишуться великими літерами: *OTAN (Organización del Tratado del Atlántico Norte), UE (Unión Europea), EE.UU. (Estados Unidos), DNI (Documento Nacional de Identidad)*.

4. Запозичення слів з інших мов: поширений спосіб утворення термінів у багатьох мовах, включаючи іспанську. Цей процес відбувається, коли слова з іншої мови додаються в лексикон приймаючої мови, зазвичай з метою позначення нових концепцій, об'єктів або явищ, а також через контакт між культурами, торгівлю та інші фактори. Сьогодні сприйняття термінів з інших мов широко поширене через глобалізацію та активне міжнародне спілкування, наприклад: *hospital, computadora, automóvil, televisión, boxeo*.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Термінологія – це дисципліна, яка постійно розвивається та змінюється. З появою нових галузей та технологій, наукового та соціального прогресу створюються нові терміни та засоби їх опису. Історія термінології сягає глибокого минулого і на сьогоднішній день неможливо уявити розвиток науки без термінології. Ця дисципліна стала частиною нашого повсякденного життя. Ми слухаємо, читаємо та використовуємо термінологію щодня. Вона є невід’ємним інструментом в міжнародному співробітництві та проміжною ланкою в спілкуванні фахівців та спеціалістів усього світу.

Класифікація та способи утворення термінології показує неоднозначність та неоднорідність даних аспектів. Існує велика кількість критеріїв, подібностей та категорій, за якими можна було згрупувати усі терміни. Тож класифікувати термінологію можна за різними ознаками, такими як: походження, використання, зв’язок з іншими термінами, область застосування, функції, форма.

Термінотворення також базується на власних принципах, і включає такі засоби як: деривація, композиція, утворення акронімів, скорочень та запозичення слів з інших мов.

РОЗДІЛ 2

ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНІВ В РІЗНИХ СФЕРАХ ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Медичні терміни

Медична термінологія є важливою галуззю в лінгвістиці через її специфічність та важливість для точного спілкування у медичній сфері. Вона включає в себе терміни для опису хвороб, симптомів, діагнозів, процедур, лікарських засобів та іншої медичної інформації. Сучасна медична термінологія є однією з найскладніших систем термінів, адже вважається, що їх існує сотні тисяч.

Утворення медичних термінів зазвичай базується на латинській або грецькій мові, хоча вони також можуть містити елементи інших мов. Цю думку підтверджує Беспалова О. Я. в своїй книзі «Медична термінологія», де зазначає, що сучасна система медичної термінології досягла найбільшого ступеня інтернаціоналізації порівняно з термінологією інших галузей науки завдяки впливу двох класичних мов стародавнього світу: давньогрецької та латинської. Вплив грецької і латинської мов найбільш яскраво проявляється на початковому етапі розвитку медичної термінології.

В багатьох аспектах медична термінологія бере свій початок в античних цивілізаціях, зокрема, як було зазначено, в Греції та Римі. Грецькі лікарі, такі як Гіппократ, зробили великий внесок у розвиток медичної науки і термінології. Римські лікарі та філософи також внесли свій вклад у медичну термінологію, перекладаючи грецькі тексти та розробляючи власні терміни.

У середньовіччі медична наука і термінологія були під сильним впливом релігійних та філософських переконань. Латинська мова набуває статусу мови науки і

медицини. Значний внесок у розвиток медичної термінології зробили мусульманські вчені, які перекладали грецькі та римські тексти на арабську мову. В той же період виникли такі слова як «*cirugía*», «*anatomía*» і «*farmacología*».

Під час Ренесансу інтерес до науки та медицини зростав, що призвело до розширення термінології. Великі наукові відкриття та розвиток друкарства сприяли поширенню медичних термінів серед широкої аудиторії, а французька мова стала значним джерелом медичної термінології під час цього періоду.

З розвитком медицини та науки в 19-му та 20-му століттях відбулося значне розширення медичної термінології. Було розроблено нові терміни для опису хвороб і методів лікування, а також створено системи класифікації та номенклатури, щоб допомогти медичним працівникам ефективно спілкуватися.

Багато хто вважає медичну термінологію дещо складною, особливо коли йдеться про словотворення. Але насправді все дуже легко, якщо детально вивчити цю тему, використовуючи аналіз їх компонентів (префіксів, коренів і суфіксів):

1. *Корені*. Основні елементи, які забезпечують фундаментальне значення терміна, вказуючи на різні аспекти організму та його функціонування, наприклад: «*cardio-*» (серце) – *cardiología, cardiograma*; «*neuro-*» (нерв) – *neurología neurólogo*; «*derma-*» (шкіра) – *dermatología, dermatitis*; «*gastro-*» (живіт, шлунковий) – *gastroenteritis, gastroscopia*; «*hemo-*» (кров) – *hematología, hemorragia*.

2. *Префікси*. Їхнє додавання може змінювати або уточнювати значення медичного терміну, допомагаючи лікарям і фахівцям зрозуміти конкретний контекст або описати певний аспект медичної проблеми, наприклад: «*micro-*» означає маленький розмір або масштаб – *microbio, microscopio*; «*macro-*» вказує на великий розмір – *macrófago, macrozomía*; «*anti-*» вказує на якусь протидію – *antibiótico, antígeno*; «*sub-*» - *subclínico, substancia*.

3. *Суфікси*. Додавання суфіксів у кінці також змінює основне значення слова і виконує роль у формуванні конкретних термінів з різними значеннями та

функціями, наприклад: «-itis» (запалення) – *bronquitis, artritis*; «-logía» (вивчення, наука) – *neurología, cardiología*; «-oma» (пухлина) – *carcinoma, neuroma*; «-grama» (зображення, запис) – *electrocardiograma, mamografía*; «-scopio» (прилад для дослідження) – *endoscopio, colonoscopio*.

В своїй праці «Reflexiones en torno al lenguaje medico actual, los eponimos y abreviaciones» Араухо Хуан Карлос зазначає, що епоніми, добре відомі науковому співтовариству, – це вирази, які включають прізвища вчених для позначення циклів, хвороб, законів, тестів, реакцій, ознак або синдромів. Так само епоніми не стосуються захворювань і синдромів, але вони також позначають ознаки, симптоми, лікування, хірургічні втручання, діагностичні маніпуляції, фізіологічні реакції, положення, медичні інструменти, анатомічні терміни, реактиви, аналізи, мікроорганізми та антитіла. Мається на увазі, медичні терміни також можуть бути утворені від власних іменників, таких як захворювання або стани, названі на честь людини, яка вперше їх описала. Наприклад, хвороба Паркінсона – нейродегенеративне захворювання центральної нервової системи, яке викликає порушення рухових функцій, таких як тремор, ригідність та повільність рухів, або синдром Гільберта - генетичний розлад, який характеризується періодичними випадками гепатиту та підвищеним рівнем білірубіну в крові.

Слід також згадати, що в іспанську мову прийшло чимало запозичень з інших мов, і медична термінологія не є винятком. В іспанській медичній термінології можна знайти безліч іншомовних слів, зокрема з латинської, грецької, англійської, німецької, арабської та французької. Ось перелік медичних термінів із запозиченими елементами:

- *Resonancia magnética* (магнітно-резонансна томографія), де «resonancia» запозичено з латинської мови і означає «відгук» або «резонанс»; «magnética», також латинське слово «magnes» (магніт) з французьким суфіксом «-ique» (прикметник), що означає "магнітний".

- *Aspirina* (аспірин), де «*aspirina*» запозичено з англійської мови «*aspirin*», яка, в свою чергу, є латинською «*spiraea*», назвою рослини, з якої спочатку отримували активну речовину ацетилсаліцилову кислоту.
- *Cáncer* (рак), де *cáncer* запозичено з латинської мови «*cancer*», що означає «рак».
- *Tomografía* (томографія), де «*tomografía*» запозичено з грецької «*tomos*» (серія різів) і «*grapho*» (писати), що вказує на метод візуалізації внутрішніх структур організму.
- *Vacuna* (вакцина), де «*vacuna*» запозичено з англійської «*vaccine*», яка походить від латинського «*vaccinus*» (від вакцини), що означає «пов'язаний з вакциною».
- *Nitrato* (нітрат), де «*nitrato*» запозичено з німецької мови «*nitrat*», що означає хімічне сполука, яка містить нітратну групу.
- *Dopamina* (допамін), де «*dopamina*» запозичено з німецької мови «*dopamin*», що є гормоном та нейромедіатором.

Отже, бачимо, що кожна мова внесла певний внесок у формування медичної термінології: багато медичних термінів походять із давньогрецької мови, якою лікарі та вчені користувалися понад 2000 років; латинська мова використовувалася в медицині протягом багатьох століть; арабська мова значно внесла медичну термінологію, особливо в середні віки, коли медичні знання в Європі передавалися через переклади арабських творів. Наприклад, слово «*jarabe*»; багато німецьких медичних термінів використовуються в усьому світі завдяки важливому внеску німецьких лікарів і вчених у медицину. І тому, кожна країна адаптує новий медичний термін відповідно до своїх мовних норм.

Однак в історії медицини також є деякі терміни, які походять з міфів, легенд або поширених вірувань і не мають ніякого наукового підґрунтя, як наприклад: «*síndrome de Medusa*», «*sueño letárgico*», «*quimera*», «*hidra*», «*hipnosis*».

Тому, провівши аналіз походження та способи утворення медичних термінів, можна зробити висновок, що даний вид термінології є одним із найцікавіших об'єктів дослідження в області лінгвістики, а також також надзвичайно важливим та корисним, бо медична термінологія дозволяє медичним працівникам спілкуватися ефективно, зрозуміло та точно. Ці терміни стандартизовані та мають точні визначення, щоб уникнути плутанини та непорозумінь серед медичних працівників.

2.2. Технічні терміни

«Технічна мова, технічний жаргон, технічна лексика або технічна термінологія відомі як словниковий запас тих, хто займається вузькоспеціалізованою професією, торгівлею чи комп'ютерною діяльністю, і яка зазвичай незрозуміла або загадкова для неспеціаліста. Іншими словами, це спеціалізований спосіб мовлення, типовий для певних професій, який характеризується власним словниковим запасом і його важко зрозуміти, якщо спочатку не отримати відповідну підготовку в цій галузі» (Farías, 2021). Цей тип мови необхідний для спілкування в професійному чи технічному середовищі, оскільки він дозволяє уникнути витрачання часу на ретельне роз'яснення кожної концепції, оскільки всі учасники використовують точну термінологію.

Історія технічної термінології є довгою та складною, оскільки технічні терміни з часом еволюціонували, щоб відобразити досягнення науки та техніки:

- Середньовіччя (5-15 століття): у середньовіччі технічні терміни зазвичай були пов'язані з ремеслами, архітектурою та механізмами. Вони часто були засновані на латинських або грецьких словах і використовувалися в традиційних галузях, таких як ковальство, каменярство та будівництво.
- Відродження (15-16 століття): період Відродження відзначався піднесенням науки та техніки. Терміни, пов'язані з математикою, астрономією,

медициною та іншими науками, почали з'являтися на основі латинських та грецьких коренів.

- Промислова революція (18-19 століття): період промислової революції відзначився швидким розвитком технологій і виникненням нових галузей промисловості, таких як машинобудування та текстильна промисловість. Терміни, пов'язані з механікою, інженерією та виробництвом, стали ширше використовуватися. Наприклад, приблизно в цей час були введені такі терміни, як «*máquina de vapor*» і «*motor de combustión interna*».

- Індустріальна епоха (20 століття): у 20-му столітті зростає спеціалізація та розвиток нових галузей технологій, таких як електроніка, інформатика та телекомунікації. У цей період було введено багато нових термінів, що відображають ці технологічні досягнення.

- Сучасність (21 століття): у наш час технічна термінологія продовжує розвиватися швидкими темпами, особливо в сфері інформаційних технологій, біотехнологій та інноваційних галузей. Терміни, пов'язані з штучним інтелектом, кібербезпекою та іншими сучасними технологіями, стають все більш поширеними.

Оскільки технічні терміни мають широкий спектр використання і велику варіативність, їх також можна класифікувати за різними ознаками й критеріями.

Найпоширенішою класифікацією таких термінів, є класифікація за сферою використання:

- Комп'ютерні терміни (*tecnologías de la Información*): ця галузь включає розробку, використання та управління інформаційними системами та технологіями. Сюди входять комп'ютерні програми (програмне забезпечення), апаратне забезпечення (комп'ютери, сервери, пристрої зберігання даних), мережі зв'язку, хмарні технології та інші. Це зазвичай терміни, які використовуються в галузі обчислювальної техніки, наприклад: *sistema operativo*, *base de datos*, *redes*, *ciberseguridad*, *nube*, *software*, *hardware*.

- *Інженерні терміни (ingeniería mecánica, electrónica, energética construcción)*: сюди можна віднести терміни, що стусуються широкого кола галузей – електроніки, будівництва, енергетики, машинобудування тощо. Наприклад: *nido de grava, mecánica, energía, circuito eléctrico, microprocesador, aislamiento térmico, planta nuclear*.

- *Математичні терміни (términos matemáticos)*: терміни, які використовуються в математиці, наприклад: *álgebra, geometría, cálculo, suma, ecuación*.

- *Юридичні терміни (términos legales)*: терміни, що обслуговують сферу права та юриспруденції, наприклад: *jurisdicción, contrato, acusado, contrato, sentencia*.

Загалом із зростанням впровадження штучного інтелекту, машинного навчання та аналізу даних у різних галузях розробляються нові технічні терміни для опису цих технологій та їх застосування. Ще одна поширена тенденція – спрощення технічних термінів, щоб зробити їх більш доступними для ширшої аудиторії. Замість використання складних технічних термінів багато компаній і організацій обирають простіші, легші для розуміння терміни для своїх продуктів і послуг. Саме тому технічні терміни вважаються ще однією чудовою областю для лінгвістичних досліджень.

2.3. Літературні терміни

Література – це ще одне величне надбання людства, що супроводжує нас впродовж всієї нашої історії, зберігає та закарбовує розвиток людської раси. Саме тому, література має власну термінологію на позначення всіх явищ та понять, якими вона володіє. Ці терміни та поняття використовуються для опису, аналізу та розуміння

елементів, що складають літературний твір, таких як його структура, жанр, стиль, мова, персонажі, сюжет, серед інших аспектів.

Загалом літературознавчі терміни — це набір універсальних художніх структур, настільки характерних для всіх літературних творів, що письменники часто вживають їх, щоб за допомогою мови надати змісту й логічної основи своїм творам. Вони прикрашають літературні твори, перевіряючи розуміння читачів і приносячи їм задоволення від читання. Вони також допомагають стимулювати уяву людей, щоб вони могли краще візуалізувати персонажів і сцени.

Літературознавча термінологія важлива, оскільки вона дозволяє літературознавцям, студентам та іншим літературним професіоналам точніше й детальніше обговорювати й аналізувати літературні твори. Крім того, літературознавча термінологія також використовується у викладанні літератури, оскільки вона допомагає учням краще розуміти твори, які вони читають, і розвивати критичні та аналітичні навички під час вивчення.

Так як і у випадках з термінологією з попередніх підрозділів, літературні терміни можна класифікувати в різний спосіб. Нижче наведений приклад однієї з найпоширеніших класифікацій:

1. *Стилістичні терміни*, переважно стосуються різних способів використання мови в літературі для створення різноманітних ефектів у текстах, наприклад: *el tono, el estilo, la voz narrativa, la descripción*.

2. *Технічні терміни*, що стосуються технічних моментів творів та формальних аспектів тексту, як наприклад: *la estructura de la trama, la rima, el verso, el ritmo, la métrica*.

3. *Риторичні терміни*, які включають в себе *la metáfora, la comparación, el oxímoron, la antítesis*, для того щоб підкреслити різні літературні фігури та прикрасити текст.

4. *Семантичні терміни*, такі як *los símbolos, los arquetipos, la alegoría, el tema* і стосуються значення різних літературних елементів.

5. *Історико-культурні терміни* стосуються історичних і культурних впливів на літературу, наприклад: *los movimientos literarios, los contextos sociales y políticos, los estilos literarios, las tradiciones literarias*.

6. *Критичні терміни* стосуються термінів і понять, які використовуються в літературній критиці для аналізу та оцінки творів, наприклад: *la interpretación, la evaluación, el análisis, la crítica*.

Літературна термінологія розвивалася протягом багатьох століть і була впливована різними літературними традиціями та культурами. Багато термінів мають свій корінь у латині, грецькій та інших мовах. Сучасна літературна термінологія також враховує внесок різних літературних шкіл, напрямків та теорій.

Тому не дивно, що групувати літературні терміни можна по різному в залежності від мети створеної класифікації. Окрім вище наведеної, можна також згадати функціональну класифікацію (терміни можуть бути класифіковані відповідно до їхньої функції у літературному аналізі, наприклад, терміни, що використовуються для аналізу сюжету, персонажів, стилю тощо), структурну класифікацію (терміни можуть бути класифіковані відповідно до структурних елементів літературних текстів, таких як експозиція, конфлікт, кульмінація, розв'язка тощо), стильову класифікацію (терміни можуть бути класифіковані відповідно до стилів письма, які вони характеризують, наприклад, романтичний стиль, реалістичний стиль, модерністський стиль тощо).

Нижче наведений перелік найчастіше використовуваних літературних термінів, з якими знайомі навіть люди, що не дуже розбираються в сфері письма:

- *Personaje* – це основний чи важливий персонаж у літературному творі. Приклад: «*Don Quijote es el personaje principal de la novela 'Don Quijote de la Mancha'*».
- *Trama* – це сукупність подій, що відбуваються у літературному творі та розвиваються через конфлікт та розв'язку. Приклад: «*La trama de la obra gira en torno al amor prohibido entre Romeo y Julieta*».

- *Metáfora* – троп, що складається з передачі значення через контраст або порівняння між двома об'єктами, діями, поняттями чи відчуттями, які не обов'язково пов'язані один з одним, наприклад: «*Tu sonrisa es una luz en la oscuridad*».

- *Ironía* – це висловлення, що має протилежне значення від очікуваного, зазвичай з метою сарказму чи глузування. Приклад: «*Qué interesante, el semáforo en rojo justo cuando estoy llegando tarde*».

- *Epíteto* – це прикметник або фраза, яка описує характеристику предмета чи персонажа в літературному творі. Приклад: «*La blanca nieve cubría el paisaje*».

Отже, літературні терміни є цінним інструментом для аналізу, розуміння та оцінки літературних творів. Вони забезпечують спільну, універсальну мову для розмови про літературу та допомагають читачам, письменникам і літературним критикам мати глибше та змістовніше розуміння літературних творів.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Медична термінологія є важливою для ефективної комунікації та точного розуміння медицини та здоров'я як для медичних працівників, так і для пацієнтів. Використання точних і стандартизованих медичних термінів допомагає гарантувати, що всі, хто бере участь у догляді за пацієнтом можуть працювати разом для досягнення найкращих результатів для здоров'я, використовуючи зрозумілі для всіх терміни.

Технічні терміни є корисним та цікавим джерелом для дослідження, оскільки вони об'єднують велику кількість галузей науки і мають багато класифікацій. Технічна термінологія є важливою частиною спілкування в багатьох дисциплінах, таких як інженерія та інформатика.

Літературні терміни — це мовні засоби, які дозволяють характеризувати тексти та їх складові. Дані терміни також використовуються для чіткої й точної передачі ідей про літературу, дозволяючи критикам і літературознавцям ефективніше обговорювати та обговорювати ідеї про літературу.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Науково-технічна революція, як одне з найважливіших соціальних явищ сучасності, вносить істотні зміни в лінгвістичну модель світу. Ці зміни полягають насамперед у тому, що нині переважну частину лінгвістичного фонду складає фахова лексика (терміни та номенклатурні назви), причому ця величина має тенденцію до тривкого зростання.

Стрімкий прогрес різноманітних сфер людського життя, поява нових явищ та понять сприяла тому, що в надрах сучасної лінгвістики виникла нова дисципліна — термінознавство, яка поступово уточнює свої самостійні функції на перетині кількох наук — лінгвістики, логіки та відповідних науково-технічних спеціальностей.

Загальна обізнаність про класифікацію та створення термінології є важливою складовою як для науковців, так і для спеціалістів у різних галузях. Розуміння класів термінів допомагає систематизувати знання та легше розуміти їх в контексті конкретної дисципліни чи галузі. Тим самим, це сприяє покращенню комунікації між фахівцями, обміну інформацією та розвитку наукових досліджень.

Щодо способів творення термінології, вони відображають творчий підхід та інноваційність у сфері науки та технологій. Використання різних механізмів, таких як утворення за допомогою префіксів, суфіксів, запозичень з інших мов чи створення нових складових з частин існуючих термінів, дозволяє розширювати та уточнювати термінологічний апарат у відповідності до потреб сучасного наукового й технічного прогресу.

Медична термінологія використовується в галузі медицини для опису та класифікації хвороб, станів, процедур, лікарських засобів та інших аспектів здоров'я та медичної практики. Терміни в медичній термінології часто походять з латинської та грецької мов та можуть включати префікси, суфікси та інші складові для вказівки на конкретні аспекти медичного терміну.

Літературна термінологія використовується для аналізу, класифікації та інтерпретації літературних текстів, їх структури, стилів, тематики та інших аспектів. Терміни в літературній термінології можуть бути взяті з різних літературних шкіл, напрямів та теорій, а також можуть містити фігури мови та стилістичні прийоми.

Отже, термінологія — це один з аспектів мови, який протягом останніх десятиліть розвивається з особливою інтенсивністю і тягне за собою запровадження великої кількості нових термінологічних одиниць. Це означає, що сьогодні та в майбутньому перед лінгвістами постає завдання в міжнародному співробітництві зі своїми колегами для створення комфортних умов в спілкуванні та розумінні фахівців та спеціалістів з усього світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондар, О. Б. (2012). *Особливості перекладу термінологічної лексики. Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького національного університету: зб. наук. праць.* (8-ме вид.). (с. 15-23) ОКТАН-ПРИНТ.
2. Вовянюк, С. І. (Ред.). (2021). *Медична термінологія. Навчальний посібник для самостійної роботи студентів з кредитного модуля дисципліни «Анатомія та фізіологія людини I. Основи біомедичних знань. Медична термінологія» для здобувачів ступеня бакалавра спеціальності 163 «Біомедична інженерія»* (Беспалова О. Я., Уклад.). КПІ ім. Ігоря Сікорського.
3. Білозерська, Л.П, Возненко Н.В, & Раденька С.В. (2010). *Термінологія та переклад. Навч. посібник для студентів філологічного напрямку підготовки.* Нова книга.
4. Білодід, О., Корнілов М., Нерознак С., & Вакуленко М. (1996). *Комп'ютерна програма «Українська латиниця». Проблеми української науково-технічної термінології.* Тези доповідей 4-ї міжнародної наукової конференції. Львів: Львівська політехніка.
5. Д'яков, А. С., Кияк, Т. Р., & Куделько, З. Б. (2000). *Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти.* КМ Academia.
6. Гетьман, З. О., & Орлова, І. С. (2010). *Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську: навчальний посібник.* Видавничополіграфічний центр «Київський університет».
7. Навальна М. (2013). *Науково-технічна термінологія. Навчально-методичний посібник (для студентів зі спеціальності «Документознавство»).* Видавництво КСВ.
8. *Термін, термінологія. Цікаві лінгвістичні терміни | Український інтерес.* (б. д.). Український інтерес. Взято з https://uain.press/blogs/termin-terminologiya-tsikavilingvistichni-termini-923680#google_vignette

9. Araujo Juan Carlos. (2017). Reflexiones en torno al lenguaje médico actual, los eponimos y abreviaciones. Las razones de su existencia y los principales problemas que plantea su uso. *Biosalud*, (16, 1), 93–104.
10. Cabré, M. T. (1998). *La terminologie: Théorie, méthode et applications*. Presses de l'Université d'Ottawa.
11. Cabré, M. T. (1999). *La terminología: Representación y comunicación: elementos para una teoría de base comunicativa y otros artículos*. Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra.
12. Cabré, M. T.- Feliu, J. (eds.) (2001). *La terminología científico-técnica: Reconocimiento, análisis y extracción de información formal y semántica*. Barcelona: IULA, Universitat Pompeu Fabra.
13. Farías, G. (2021). *Lenguaje Técnico - Concepto, usos, características y ejemplos*. Concepto. Взято з <https://concepto.de/lenguaje-tecnico/>
14. *Glosario de Términos Técnicos*. (б. д.). Página Principal. Взято з https://www.um.es/innova/OCW/disenio_y_evaluacion_materiales_didacticos/mpaz/utilidades/glosario_principal.htm
15. Goldberg, R., Jiménez, A., Martell-Johnson, A., Alfa Segovia de Stanley, Springer, A. & Villadóniga, L. (2007). Términos literarios para la clase de AP. *Writing About Literature: AP Spanish Literature Special Focus Volume*. 107-46.
16. Pérez, M. I. S. (2006). *La terminología: definición, funciones y aplicaciones*. Liceus, Servicios de Gestió.
17. Rodríguez Nadia & Schnell Bettina. (2005). La terminología: historia y evolución de una disciplina. *Manual formativo de ACTA*, (37), 83–90.
18. *Términos Literarios*. (б. д.). Estudiar Periodismo Online. Взято з <https://estudiarperiodismoonline.com/terminos-literarios/>